

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. juni 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1333
Dok.: RAJ41532

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1102 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. maj 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1102 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke former for voldssager, der idømmes samfundstjeneste.”

Svar:

I 2008 blev der afsagt i alt 3558 domme med vilkår om samfundstjeneste¹, heraf 46,6 pct. vedrørende færdselssager. I 2009 blev der afsagt 3723 domme med vilkår om samfundstjeneste, heraf 46,1 pct. vedrørende færdselssager.

Nedenstående tabel viser, hvordan domme med vilkår om samfundstjeneste, som vedrører andet end færdselssager, har fordelt sig på forskellige typer af kriminalitet i perioden 2000-2009:

Tabel 1: Samfundstjenestedomme (ekskl. domme for færdselslovovertrædelse) i 2000-2009 fordelt efter kriminalitetens art.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Tyveri	227	287	312	356	364	411	390	257	242	309
Brugstyveri af biler m.v.*	-	-	11	159	144	106	102	113	59	73
Røveri	73	71	73	59	54	58	43	41	38	56
Anden berigelse	366	429	491	417	365	350	332	197	227	217
Hærværk	13	13	25	20	69	58	50	23	34	21
Narkotika/euforis. stoffer	95	87	124	160	192	206	205	190	163	156
Vold	253	407	579	642	706	731	831	764	879	884
Seksualforbrydelser	5	11	21	20	17	22	22	13	17	12
Anden personfarlig krim.	10	17	22	43	55	56	61	35	46	48
Straffelov i øvrigt	47	69	92	107	138	164	180	161	184	215
Særlov, ekskl. færdselslov	24	19	28	28	21	18	19	11	12	15
I alt	1113	1410	1778	2011	2125	2180	2235	1805	1901	2006

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

*I de tilfælde, hvor samfundstjeneste inden juni 2002 er blevet anvendt i sager om brugstyveri af motorkøretøjer, er disse inkluderet i kategorien ”Straffelov i øvrigt”.

Statistikken er udarbejdet på baggrund af taloplysninger fra Direktoratet for Kriminalforsorgen. Direktoratet er ikke i besiddelse af oplysninger om, hvilke former for vold sagerne under kategorien ”vold” nærmere vedrører. Justitsministeriet har derfor indhentet oplysninger herom fra Danmarks Statistik. Det bemærkes, at tallene fra henholdsvis Danmarks Statistik og Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke stemmer helt

¹ Her er der bortset fra domme, der angår vilkårsovertrædelser.

overens, bl.a. fordi opgørelsestidspunkterne er forskellige. Tallene fra Danmarks Statistik omfatter endvidere ikke 2009.

Oplysningerne fra Danmarks Statistik er opdelt på henholdsvis delvis betingede domme for vold mv. med vilkår om samfundstjeneste, dvs. kombinationsdomme, der både indeholder en ubetinget og en betinget frihedsstraf (tabel 2), domme for vold mv. med vilkår om samfundstjeneste, hvor der samtidig er idømt en bøde (tabel 3), og rene betingede domme for vold mv. med vilkår om samfundstjeneste (tabel 4).

Tabel 2. Delvis betingede domme for vold m.v. med vilkår om samfundstjeneste fordelt efter kriminalitetens art, 2000-2008.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vold og lign. mod offentlig myndighed	1	5	2	7	6	7	10	9	2
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Simpel vold	7	13	8	20	16	34	32	29	15
Alvorligere vold	3	6	6	8	17	17	14	20	14
Forbrydelse mod liv og legeme	0	0	2	0	1	0	1	2	0
Forbrydelse mod den personlige frihed	0	0	0	1	0	1	1	4	1
Trusler	1	1	1	2	7	6	6	1	2
I alt	12	25	19	38	47	65	64	65	34

Tabel 3. Betingede domme og bøder for vold m.v. med vilkår om samfundstjeneste fordelt efter kriminalitetens art, 2000-2008.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vold og lign. mod offentlig myndighed	0	6	8	8	5	6	10	11	10
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Simpel vold	5	17	20	16	25	24	30	23	19
Alvorligere vold	1	2	3	5	6	3	0	3	2
Forbrydelse mod liv og legeme	0	1	2	1	5	2	1	5	2
Forbrydelse mod den personlige frihed	0	0	0	0	1	0	1	3	0
Trusler	0	1	3	3	7	4	4	7	8
I alt	6	27	36	33	49	39	46	52	41

Tabel 4. Betingede domme for vold m.v. med vilkår om samfundstjeneste fordelt efter kriminalitetens art, 2000-2008.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vold og lign. mod offentlig myndighed	29	36	44	45	63	68	67	47	50
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Simpel vold	181	288	400	489	511	522	565	531	613
Alvorligere vold	32	51	59	75	52	64	72	76	82
Forbrydelse mod liv og legeme	0	1	1	4	2	1	3	2	1
Forbrydelse mod den personlige frihed	4	6	9	3	1	4	4	8	6
Trusler	9	8	14	20	26	23	33	20	16
I alt	255	390	527	636	655	682	744	685	768

Det bemærkes, at der ikke foreligger domme med vilkår om samfundstjeneste for den særligt alvorlige vold (straffelovens § 246).

Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Strafferammerne for vold efter straffelovens §§ 244, 245 og 246 er henholdsvis bøde eller fængsel indtil 3 år, fængsel indtil 6 år og fængsel indtil 10 år.

Vold efter straffelovens §§ 244-246 spænder fra simpel vold i form af et enkelt slag med flad hånd eller et skub uden personskade til den alvorlige vold, f.eks. slag, herunder med redskaber, eller spark med personskade til følge, og til den særdeles alvorlige vold, der kan føre til, at forurettede bliver invalideret eller afgår ved døden. De omstændigheder, hvorunder volden bliver begået, varierer også. Volden kan f.eks. opstå i forbindelse med skænderi eller provokationer mellem berusede personer, hvor det kan være mere eller mindre tilfældigt, hvem der slår først, eller efter forudgående håndgemæng, men der kan også være tale om umotiveret vold mod et sagesløst offer og meget grove former for vold, f.eks. mishandling gennem længere tid af en person, der har vanskeligt ved at sætte sig til modværge. De straffe, der udmåles af domstolene i voldssager, varierer da også i praksis helt fra dagbøder til meget langvarige fængselsstraffe.

Strafudmålingen i voldssager sker i høj grad efter en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, hvor voldens karakter tillægges stor vægt, men hvor også andre elementer tillægges vægt.

Det drejer sig f.eks. om optakten til volden, herunder om parterne forud for volden har haft et skænderi, om forurettede har optrådt provokerende over for den tiltalte, forholdet i øvrigt mellem tiltalte og forurettede, forurettedes eventuelle skader og den tiltaltes personlige forhold. Der henvises i øvrigt til de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens §§ 80-82.

Alle disse forhold har sammen med gerningsmandens alder og personlige forhold også betydning ved rettens konkrete vurdering af, hvorvidt straffen skal gøres betinget eventuelt med vilkår om samfundstjeneste.

Efter straffelovens § 62 kan retten således, såfremt en almindelig betinget dom efter straffelovens §§ 56 og 57 ikke findes tilstrækkelig, afsige betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, hvis tiltalte findes egnet hertil. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (lovforslag nr. L 184 af 30. oktober 1991), at kerneområdet for samfundstjeneste er berigelseskriminalitet, bortset fra røveri, og at anvendelse af betinget dom med vilkår om samfundstjeneste ved de grovere kriminalitetstyper som f.eks. vold, røveri og narkotikasager samt sædelighedsforbrydelser kun undtagelsesvis bør finde sted og kun efter en nøje individuel vurdering (det såkaldte varsomhedsområde).

Rigsadvokaturen er ikke i besiddelse af statistisk materiale, der nærmere kan belyse, i hvilke typer voldssager der anvendes betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Rigsadvokaturen har imidlertid med henblik på at belyse dette spørgsmål foretaget en søgning i Ugeskrift for Retsvæsen og Tidsskrift for Kriminalret med henblik på at finde trykte domme om overtrædelse af straffelovens voldsbestemmelser, hvor den idømte straf gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

På baggrund af den gennemgåede trykte retspraksis synes samfundstjeneste navnlig at blive anvendt i sager om simpel vold, hvor den tiltalte har gode personlige forhold og er ung og ustraffet. Herudover ses betinget dom med vilkår om samfundstjeneste navnlig anvendt, når volden har haft et begrænset omfang og/eller har medført beskedne skader, og/eller når der foreligger særlige omstændigheder i forbindelse med voldsudøvelsen.

Endelig ses samfundstjeneste i et vist omfang anvendt i sager om samlivsrelateret vold.”